

REKLAMANORDNINGAR PÅ BYGGNADER

I dessa byggnadsanvisningar beskrivs planeringsprinciperna för reklamanordningar och fastställs när det är nödvändigt att ansöka om åtgärdstillstånd.

Reklamanordningars tillståndspliktighet bygger på 126 a § i markanvändnings- och bygglagen enligt vilken åtgärdstillstånd behövs för uppsättning av andra konstruktioner, texter och bilder utomhus i reklamsyfte eller annat kommersiellt syfte än sådana som anges i 52 § i landsvägslagen eller täckande av fönster med reklam permanent eller för lång tid (reklamåtgärd). Därutöver behövs det åtgärdstillstånd för montering av en markis som påverkar gatubilden (fasadåtgärd) samt för andra arrangemang och ändringar som märkbart och för en lång tid påverkar stads- eller miljöbilden (stadsbildsarrangemang).

Om reklamanordningar föreskrivs också i byggnadsordningen för Helsingfors stad och i ordningslagen. Anordningen ska till sitt yttre passa ihop med byggnaden och omgivningen (9 § i byggnadsordningen). Vid valet av det lämpligaste alternativet ska byggnadens stil, proportions- och detaljvärld samt material och färger beaktas.

I kulturhistoriskt, arkitektoniskt och/eller stadsbildsmässigt värdefulla byggnader ska i fråga om reklamanordningar särskilt övervägande iaktas.

Anlitande av en professionell planerare är viktigt för ett lyckat slutresultat. Det är bäst att ta kontakt med byggnadstillsynsmyndigheten redan i början av planeringen bland annat för utredning av en eventuell översiktsplan för reklam och andra fallspecifika begränsningar.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR REKLAM

För affärs- och kontorsbyggnader samt för byggnader som omfattar flera affärslokaler är det förnuftigt att utarbeta **en översiktsplan för reklam**. Efter att planen har bekräftats **behöver man inte längre ansöka om åtgärdstillstånd för enskilda anordningar**. Bostadsaktiebolaget ser till att översiktsplanen iaktas. Översiktsplaner kan utarbetas antingen för enskilda byggnader eller större helheter (t.ex. kvarter).

Översiktsplanen för reklamanordningar kan inkluderas redan i ansökan om bygglov eller så kan man ansöka om ett separat åtgärdstillstånd för planen.

INNEHÅLL

ÖVERSIKTSPLAN FÖR REKLAM	1
REKLAMANORDNINGAR	2
Tekniska principer	2
Namnskyltar	3
Märkesreklam	3
Markiser	3
Kampanjreklam	4
BEGRÄNSNINGAR SOM SKA BEAKTAS	4
BYTE AV REKLAMANORDNINGAR MOT NYA	5
ANSÖKAN OM ÅTGÄRDSTILLSTÅND	5
OLOVLIGA ANORDNINGAR	5
KÄLLOR OCH MER INFORMATION	6

Namnskyltar

Affärernas namnskyltar ska finnas i området för den fastighet där respektive affärsverksamhet idkas; i regel på byggnadens fasad eller av en särskild anledning som en separat anordning på tomten. Skyltar utanför fastigheten som visar vägen till affären är förbjudna.

Åtgärdstillstånd krävs inte i följande fall (21 § i byggnadsordningen):

- Maximalt 400 mm höga reklamanordningar med separata bokstäver som sätts upp strax ovanför skyltfönstret till en lokal på första våningen
- Reklamanordningar på högst 600 x 600 mm som placeras strax intill eller ovanför skyltfönstret till en lokal på första våningen, vinkelrätt mot fasaden
- Skyltar på högst 400 x 600 mm som fästs på byggnadens fasad på första våningen

Om det är fråga om en skylt som kan jämföras med t.ex. en läkares eller advokats namnskylt och som uppfyller de nämnda storlekskraven är det inte nödvändigt att låta godkänna planen innan skylten monteras.

Märkesreklam

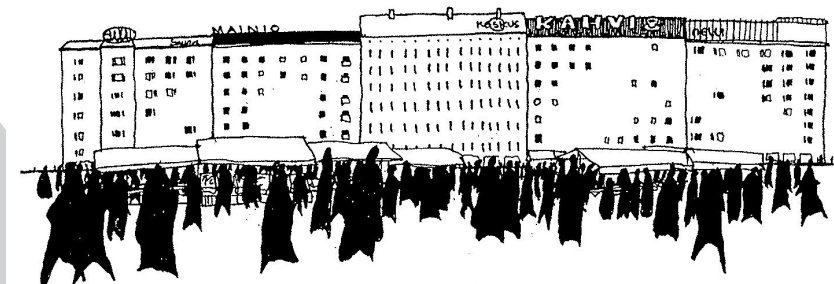
Med märkesreklam avses varumärkesreklam som är oberoende av var företaget som säljer eller tillverkar produkten är beläget. Märkesreklam genomförs med hjälp av s.k. tillfällig utomhusreklam i gatubilden och placeras inte på byggnader. Undantag utgör vissa etablerade takfall och gavlar med vida utblickar där reklam som tas bort i regel kan ersättas med en ny. Även i detta fall är ett åtgärdstillstånd för takreklam nödvändigt.

Markiser

Montering av en markis som påverkar gatubilden kräver åtgärdstillstånd (126a § i MBL). Uppsättning av raka markiser som är öppna på sidan ovanför skyltfönstren och dörren till en lokal på första våningen kräver inget åtgärdstillstånd (21 § i byggnadsordningen). Markiser som är avsedda som solskydd används ofta i mån av möjlighet också i reklamsyfte. Enligt rådande praxis är endast företagets namn tillåtet på markisen. Markiserna ska till sin form, färg och konstruktion passa ihop med byggnaden och in i omgivningen. Om markiser används som olovliga reklamanordningar eller de i övrigt inte lämpar sig där de har placerats kan man låta avlägsna dem.

Gaturummet upplevs som harmoniskt och behagligt när detaljerna i det, såsom till exempel möbler, reklamanordningar och markiser till sin stil lämpar sig för platsen och står i rätt proportion till varandra och omgivningen.

Takreklam tillåts inom områden med vida utblickar, såsom torg och öppna platser och på tak i ändan av gator i stor skala.

Det bästa alternativet på gamla byggnader har i regel ansetts vara raka markiser som är öppna på sidan och där den eventuella texten står på markisens nedre framkant och som med tanke på färgerna går ihop med byggnaden. Markisens övre kant ska till sin form gå ihop med fönsterkarmen (eller mellankarmen i vissa fall) och den ska i mån av möjlighet placeras i fönsternischen.

Det rekommenderas att man föredrar planen hos byggnadstillsynen innan man ansöker om tillstånd.

Kampanjreklam

Flaggor e.d. som hålls på plats i högst två veckor kräver inte att man ansöker om åtgärdstillstånd, men det är skäl att iaktta de allmänna principerna om reklamanordningar även vid planering och placering av flaggor.

BEGRÄNSNINGAR SOM SKA BEAKTAS

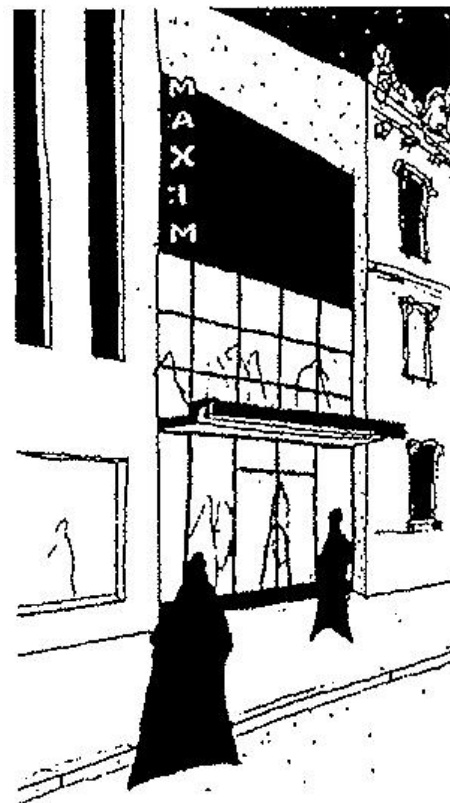
Vid planering av ljusreklamer som är parallella med väggen ska man använda **separata bokstäver** i stället för en lådliknande modell. Separata bokstäver täcker väggytan så lite som möjligt och ger ett lätt intryck. Bokstäverna borde inte vara högre än 400 mm på de nedre våningarna eller 600 mm på de övre våningarna. Reklamerna kan antingen vara belysta eller sakna belysning. I stället för belysta separata bokstäver kan reklamer (t.ex. bokstäver av metall eller text som har målats på väggen) belysas med små punktlysarmaturer.

Kubformiga reklamanordningar med belysning på flera sidor får på grund av det tunga uttrycket inte användas på väggytor eller på taket.

En försäljnings- eller informationsanordning eller en reklamanordning som fästs på byggnaden får sträcka sig 0,8 meter över gatuområdet eller annat allmänt område. Motsvarande siffra för fönster- och dörrmarkiser samt terrasstak är 1,5 meter. Den fria höjden under anordningen ska vara minst 2,5 meter (9 § i byggnadsordningen). Detta rekommenderas även för förebyggande av vandalism. Anordningarna ska placeras så att de inte stör användningen av gatan eller den allmänna ordningen, säkerheten eller trafiken.

Vertikala ljusreklamer eller motsvarande anordningar som sträcker sig till våningarna ovanför de egentliga affärslokalerna kommer vanligen i fråga endast på platser som i synnerhet anses lämpa sig för dem, närmast längs affärsgator i stadens centrum. Anordningarna ska hellre placeras vid fogar mellan byggnader än i mitten av enskilda fasader. Burspråk, pelare och andra utskjutande delar bör fredas för reklamanordningar, likaså hörnen på byggnader.

Man kan tillåta att namnet på huset eller det företag som äger och är verksamt i huset placeras i närheten av takfotslinjen på fasaden eller i vissa fall på taket på det aktuella huset. Andra underordnade reklamanordningar placeras tydligt lägre så att reklamanordningarnas

Vertikal reklam ska placeras vid fogen mellan två byggnader och bestå av antingen separata bokstäver eller separata dubbelsidiga bokstavsfordral.

inbördes **hierarki framgår**.

Affärer och butiker i bostadsdominerade stadsdelar finns i regel på bottenvåningar i samband med vilka reklamanordningarna ska placeras.

Belysta reklamanordningar får inte orsaka olägenheter (t.ex. bländning) för boende.

BYTE AV REKLAMANORDNINGAR MOT NYA

Byte av en vanlig reklamanordning enligt denna anvisning som byggnadstillsynsmyndigheten tidigare godkänt mot en högst lika stor reklamanordning av motsvarande typ på samma placeringsplats kräver inget tillstånd. Det rekommenderas emellertid att man tar kontakt med byggnadstillsynsmyndigheten innan reklamanordningen byts ut.

ANSÖKAN OM ÅTGÄRDSTILLSTÅND

Om ett åtgärdstillstånd behövs söks det separat för varje byggplats i Lupapiste. För handläggningen av tillståndet tas ut en avgift enligt den gällande byggnadstillsynstaxan.

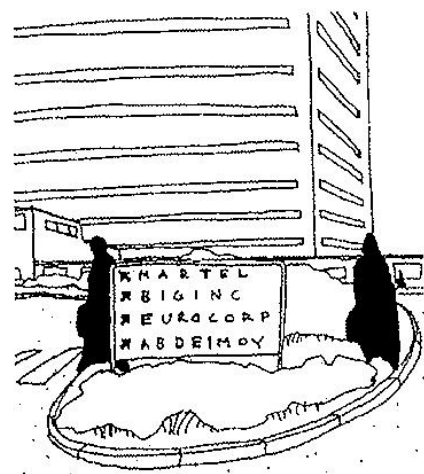
Till tillståndsansökan ska man bifoga en situationsplan, varav reklamanordningens placering framgår, en fasadritning där reklamanordningarna är utritade samt en detaljritning, varav reklamanordningens konstruktion och fästningssätt samt använda material och deras färger framgår. Ritningarna ska ha utarbetats av en professionell planerare och lämpa sig för arkivering.

Utöver ritningarna ska man visa upp fotografier av byggnadens fasad (på ett tillräckligt stort område).

OLOVLIGA ANORDNINGAR

Enligt 166 § i markanvändnings- och bygglagen ska en byggnad och dess omgivning hållas i sådant skick att den hela tiden uppfyller kraven på sundhet, säkerhet och användbarhet och inte medför miljöolägenheter eller förfular omgivningen. Enligt byggnadsordningen för Helsingfors stad ska reklamanordningar hållas i stånd och om de går sönder repareras eller avlägsnas omedelbart (9 § i byggnadsordningen). Det kan bestämmas att reklamanordningar ska sättas i stånd eller avlägsnas även när de inte kräver byggnadstillsynsmyndighetens tillstånd. **I reklam- eller i motsvarande syfte får man täcka högst hälften av varje enskilt fönsters yta på en affärslokal.** Täckande av en större del av fönstret kräver åtgärdstillstånd. Täckandet av fönstret får inte förfula byggnaden eller omgivningen. Fönstertejpningar är inte heller önskvärda av arbetarskyddsskäl.

Det är förbjudet att använda bländande eller distraherande ljus som äventyrar den allmänna ordningen eller säkerheten eller sådan reklam som påminner om trafikregleringsanordningar eller annars äventyrar säkerheten. På uppmaning av polisen ska den som använder sådana ljus och reklamer utan dröjsmål avlägsna dem (6 § i ordningslagen).

Ett godkänt sätt för guidning och reklam vid infarter till stora fastigheter, såsom sjukhus och industrialanläggningar är en fritt stående tavla.

På gator eller torg eller motsvarande områden får inte placeras flyttbara försäljnings-, informations- eller reklamanordningar om de äventyrar fotgängarnas säkerhet eller stör användningen och underhållet av gatan. Den som satt upp eller som fått i uppdrag att sätta upp reklam, andra annonser eller anknytande konstruktioner som är olovliga eller strider mot tillståndsbeslutet ska avlägsna dem. Detsamma gäller när en reklam eller annons inte längre är aktuell eller om den utsatta tiden för användningen av den har gått ut. Stadsmiljönämnden, polisen eller fastighetens ägare kan avlägsna annonsen eller reklamanordningen på uppsättarens eller uppdragsgivarens bekostnad.

KÄLLOR OCH MER INFORMATION

- Markanvändnings- och bygglag (MBL). Helsingfors 1999 (132/1999)
- Markanvändnings- och byggförordning (MBF). Helsingfors 1999 (895/1999)
- Byggnadsordning för Helsingfors stad, Helsingfors 2010 (se 9 §, 21 §)
- Ordningsstadga för Helsingfors stad. Helsingfors 1999 (gällde till 1.10.2003)
- Ordningsslag, trädde i kraft 1.10.2003 (612/2003)
- Egil Nordin: Kilpikaava. Byggnadstillsynsverket, stadsbildskontoret. Helsingfors 1978

Helsingfors byggnadstillsyns anvisning, december 2015

Dessa anvisningar om byggsätt har godkänts av byggnadsnämnden 7.1.1997. Godkännandet bygger på bestämmelserna i kapitel 2 i byggnadsordningen för Helsingfors stad (1990). Anvisningen har preciserats och ändrats utifrån ordningslagen som trädde i kraft 1.10.2003, byggnadsordningen för Helsingfors stad som trädde i kraft 1.11.2010 samt markanvändnings- och bygglagen som reviderades 2012. (MU)

Texten på reklamanordningar som är parallella med väggen ska bestå av separata bokstäver. Reklamanordningar som står vinkelrätt mot väggen underställs dem som är parallella mot väggen.